

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE

JAARVERSLAG 2023 WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE:

TERUGBLIK OP 2023

De West-Vlaamse Milieufederatie overkoepelde in 2023 maar liefst 88 lokale, regionale, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen met een werking in West-Vlaanderen. We verwelkomden 3 nieuwe leden: Duurzaam Damme, Meer bomen in Roeselare en Ecolerk West-Vlaanderen.

De West-Vlaamse Milieufederatie heeft als missie Provincie West-Vlaanderen een voorbeeldregio te maken waar ecosystemen de drager zijn van een duurzame sociaal rechtvaardige samenleving.

Hieronder vindt u een beknopt jaarverslag van onze activiteiten. Een veel uitgebreider verslag kan u vinden in ons jaarlijkse voortgangsrapport. Dit laatste is op vraag te verkrijgen bij het secretariaat: secretariaat@westvlaamsemilieufederatie.be

1. OPVOLGING THEMA'S EN DOSSIERS: WATER, OPEN RUIMTE, LANDBOUW,....

In 2023 volgde de West-Vlaamse Milieufederatie opnieuw heel wat thema's en dossiers op. We overlopen hier enkel de belangrijkste:

Mestactieplan (MAP) 7:

Eind 2022 werd de West-Vlaamse Milieufederatie door minister Demir gevraagd om Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt te vervoegen bij een overleg met de landbouworganisaties met als doel tot een akkoord te komen voor een nieuw MestActiePlan, MAP 7. Het werden intensieve onderhandelingen die veel tijd en inzet vergden, ook van de West-Vlaamse Milieufederatie, maar die een onverhoopt princiepsakkoord opleverden begin maart 2023. Spijtig sneuvelde dit akkoord in het najaar 2023 door onenigheid over de nulbemesting in VEN-gebieden. [VILT vzw](#)

Stikstofbeleid (PAS):

De Vlaamse regering keurde in november 2023 uiteindelijk een stikstofdecreet goed. Maatregelen nemen om de uitstoot van stikstof te beperken en de natuur te herstellen, om zo Europese natuurdoelen te halen en gezondheid te beschermen was de opzet van dit decreet. Echter betreurde de milieubeweging dat het akkoord het doel natuurherstel uit het oog verloor en bovendien geen integrale verduurzaming van de landbouwsector beoogde. Voor de natuurarme regio West-Vlaanderen dreigt met dit akkoord zelfs een verdere intensivering. Dit zorgde ervoor dat West-Vlaamse Milieufederatie in 2023 ook verder heel wat tijd in de opvolging van de stikstofproblematiek diende te steken. [Stikstofakkoord belangrijke eerste stap naar natuurherstel maar zet landbouw niet op duurzaam spoor | Bond Beter Leefmilieu](#)

Water:

Het waterbeleid bleef in 2023 een zorgenkind: De West-Vlaamse Milieufederatie volgde verder het provinciaal waterbeleid op. In deze provincie is er nog steeds veel werk aan een echt integrale aanpak van het waterbeleid: ecologisch beekbeheer blijft een zeldzaamheid en in de zomer van 2023 bleek ook dat de productie van gezond drinkwater niet langer voordehandliggend: de drinkwaterproductie vanuit het Blankaartbekken lag maandenlang stil wegens de aanwezigheid van

te veel pesticiden. [Te veel pesticiden in het water: geen drinkwater uit twee West-Vlaamse waterbekkens | VRT NWS: nieuws](#)

Na de droogte volgde in najaar 2023 een extreem nat najaar. De Westhoek kreeg een aanzienlijke hoeveelheid water te verwerken. De Ijzer trad dan ook serieus uit haar voegen. Vooral de akkers vol aardappelen in de winterbedding werden getroffen. De West-Vlaamse Milieufederatie schreef naar aanleiding daarvan een veel gelezen opinie over de intensieve aardappelteelt en gevolgen voor het leefmilieu in De Standaard. [Waterellende in de Westhoek: in de plaats van weiden kwamen aardappelvelden | De Standaard](#)

PFAS

De PFAS-problematiek deed in 2023 ook in West-Vlaanderen haar intrede. Het VITO ontdekte een duizelingwekkend hoge concentratie van PFAS in het zeeschuim van Knokke. Ook In Nederland en Frankrijk werden er bij steekproeven dergelijke verontrustende waarden gemeten. De West-Vlaamse Milieufederatie organiseerde met als doel bewustwording en meer onderzoek hierover in april een druk bijgewoonde infosessie te Oostende i.s.m. VVOR (Vereniging voor Omgevingsrecht) en Proper Strand Lopers. Ondertussen werd ook PFAS ontdekt o.a. nabij een voormalig afvalstort te Kortemark. En nog in Knokke was er eind 2023 onzekerheid over de aanwezigheid van PFAS in zandsuppleties. De West-Vlaamse Milieufederatie stelde zich burgerlijke partij om hieromtrent meer onderzoek te vragen. [Milieuverenigingen vrezen voor PFAS in zand om strand van Knokke-Heist te verstevigen | VRT NWS: nieuws](#)

KUSTDOSSIERS

De West-Vlaamse Milieufederatie verdiepte zich in 2023 samen met de Kustwerkgroep van Natuurpunt in diverse kustdossiers, waaronder het inmiddels welbekende dossier van de Zeeparkduinen. Ook de opmaak van de Kustvisie 2100 werd vrij intensief opgevolgd. Een meer natuurlijke kustbescherming verkrijgen en hiervoor ook waardevolle stukjes zonevreemde duinen vrijwaren van teloorgang is het overkoepelende doel. In september 2023 organiseerde de Kustwerkgroep i.s.m. West-Vlaamse Milieufederatie hierover ook het kustsymposium 'is er nog ruimte voor duinen aan onze kust?' 111 mensen van binnen en buiten de natuursector namen deel aan dit symposium.

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE VZW. KBO 0458.055.477. BEENHOUWERSSTRAAT 9. 8000 BRUGGE

T 0468 09 90 95 E SECRETARIAAT@WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE W WWW.WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE

EXTRA BEDRIJVENTERREINEN

Provincie West-Vlaanderen startte in 2023 met het afbakeningsproces en de opmaak van PRUP's voor 436 ha nieuwe bedrijventerreinen, verspreid over diverse regio's. De zoekzones voor deze bedrijventerreinen bevinden zich vaak in waterrijk en/of landschappelijk waardevol gebied. De West-Vlaamse Milieufederatie zette hieromtrent samen met Natuur.Koepel Zuid West-Vlaanderen een campagne op, die ook voor de andere regio's bruikbaar is. [Natuurverenigingen tegen komst nieuwe industriezones: "Zo wordt heel wat open ruimte vogelvrij verklaard" \(Deerlijk\) | Het Nieuwsblad](#)
[Natuurverenigingen protesteren tegen industriezone in Anzegem | VRT NWS: nieuws](#)

BELEIDSVISIE RUIMTE WEST-VLAANDEREN.

Samen met de lidverenigingen werd dit proces verder opgevolgd. Het voorontwerp lag eind 2023 voor ter advisering in Procoro West-Vlaanderen en bevatte nog teleurstellend weinig items m.b.t natuur(verbinding) en klimaat.

LANDSCHAP

Het landschappelijk waardevol gebied in West-Vlaanderen staat onder hoge druk. Dit was in 2023 niet anders. De West-Vlaamse Milieufederatie volgde dan ook heel wat dossiers met een potentiële impact op landschap op, meestal in samenwerking met lidverenigingen. (zie ook punt 2.)

Naast bovenstaande dossiers en thema's volgde West-Vlaamse Milieufederatie in 2023 nog heel wat andere dossiers en thema's op, vaak in samenwerking met haar lidverenigingen of met de Vlaamse koepels Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu en Velt. Wie een uitgebreider overzicht wenst kan het voortgangsrapport opvragen bij secretariaat@westvlaamsemilieufederatie.be

2. ONDERSTEUNING LIDVERENIGINGEN BIJ OMGEVINGSVERGUNNINGSAANVRAGEN

In 2023 ondersteunde de West-Vlaamse Milieufederatie heel wat lidverenigingen bij het inhoudelijk reageren op omgevingsvergunningaanvragen. Het ging daarbij vaak over grootschalige uitbreidingen of nieuwe inplantingen in landschappelijk waardevol gebied of nabij natuurgebied. Daarnaast ging het ook soms over eerder kleinschalige ingrepen zoals het ophogen van het landschap, dempen van poelen, oppompen van grondwater nabij natuurgebied enz.

Heel wat van deze dossiers kregen door ons toedoen geen of slechts een gedeeltelijke vergunning.

3. COMMUNICATIE: TIJDSCHRIFT, PERS, SOCIALE MEDIA

Tijdschrift:

In 2023 werd het tijdschrift nog 2 keer verspreid. De papieren versie ging naar 380 adressen en de digitale versie naar 1448 unieke adressen, waarvan het grootste deel naar doelgroep beleidsmakers, administraties, politieke fracties, bibliotheken, documentatiecentra en pers. De West-Vlaamse Milieufederatie was echter, omwille van stijgende kostprijs, genoodzaakt het tijdschrift stop te zetten. Dit werd deels opgevangen door het plaatsen van artikelen in de regionale tijdschriften. In 2024 komt daar ook nog een periodieke digitale nieuwsbrief bij.

Sociale Media:

De facebookgroep West-Vlaamse Milieufederatie telt nu 292 leden. Via deze groep worden wekelijks minstens 3 berichten over natuur-, milieu, klimaat- of ruimte actualiteit voor West-Vlaanderen met een breed publiek gedeeld. [\(3\) West-Vlaamse Milieufederatie | Facebook](#)

Via Twitter (@WMF_Bart) heeft de West-Vlaamse Milieufederatie momenteel 1048 volgers.. Er wordt bijna dagelijks info over natuur-, milieu, klimaat- of ruimte actualiteit voor West-Vlaanderen

gedeeld. Deze info bereikt voornamelijk doelgroepen van buiten de natuur- en milieusector: beleidsmakers, wetenschappers, stakeholders van middenveld landbouw e.d.

De facebookgroep voor de West-Vlaamse Natuurstudiedag, beheerd door de West-Vlaamse Milieufederatie heeft 351 leden. De facebookgroep bestaat uit geïnteresseerden voor de jaarlijkse West-Vlaamse Natuurstudiedag. [\(3\) West-Vlaamse Natuurstudiedag | Facebook](#)

Pers:

De West-Vlaamse Milieufederatie behaalde in 2023 diverse keren zowel regionale als nationale pers (zie ook punt 1 beleidsthema's)

4. OPVOLGING ADVIESRADEN PROVINCIALE MINARAAD, PROCORO, WESTTOER, DROOGTECOMMISSIE....

De West-Vlaamse Milieufederatie maakt deel uit van heel wat bovenlokale adviesraden: Provinciale MiNaraad, Procoro, Adviescomité Openluchtrecreatie Westtoer en de provinciale Droogtecommissie zijn de belangrijkste. Het spreekt voor zich dat de opvolging van al deze adviesraden en beleidsprocessen heel wat tijd in beslag neemt. Daarnaast was er in voorjaar 2023 ook nog het intensieve overleg met de landbouworganisaties met als doel een akkoord voor MAP 7.

We geven hier een beknopte oplijsting van de belangrijkste dossiers die in 2023 in deze raden behandeld werden. West-Vlaamse Milieufederatie volgde deze dossiers samen met haar lidverenigingen op en probeerde als dus het beleid te beïnvloeden ten gunste van meer natuur en beter leefmilieu in West-Vlaanderen:

Procoro West-Vlaanderen :

In deze raad heeft de West-Vlaamse Milieufederatie 1 effectieve vertegenwoordiger (+ plaatsvervanger). Daarnaast heeft ook Natuurpunt nog 1 effectieve (+ 2 plaatsvervangers).

In de Procoro worden voornamelijk Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (PRUP's) geadviseerd. Maar ook planologische attesten en gemeentelijke en provinciale ruimtelijke structuurplannen komen aan bod.

Procoro West-Vlaanderen kwam in 2023 12 keer samen op 12 januari, 2 februari, 2 maart, 4 mei, 1 juni, 29 juni, 7 september, 21 september, 5 oktober, 9 november, 23 november, 7 december en 21 december 2023. [Verslagen PROCORO West-Vlaanderen](#). In 2023 kwam aan o.a. bod:

- . Beleidsvisie Ruimte West-Vlaanderen
- . PRUP's economische bedrijvigheid subregio Waregem i.k.v. afbakening extra bedrijventerreinen uit reserve RSV. De West-Vlaamse Milieufederatie toetste de voorgestelde zoeklocaties af met de plaatselijke lidverenigingen. Dit resulteerde in gedragen adviezen in de ProCoRo.
- . PRUP startnota Kemmelberg-Scherpenberg. Bespreking en advisering op 4 mei en 1 juni 2023.
- . PRUP Militaire basis Koksijde. De West-Vlaamse Milieufederatie volgt het proces op met de plaatselijke lidverenigingen en bereidde met hen ook een advies voor (23 november 2023).
- . Planologisch attest Global Textile Alliance Belgium (Wielsbeke). Advisering van de binnengekomen inspraakreacties op 9 november 2023.

Het spreekt voor zich dat de West-Vlaamse Milieufederatie samen met Natuurpunt in de Procoro dikwijls bedenkingen opperde over het kwistig omgaan met de nog resterende open ruimte. Soms met enkele medestanders, maar soms ook als enige pleitbezorger.

Provinciale Minaraad.

De provinciale Minaraad kwam in 2023 5 keer samen op 20 maart, 22 mei, 19 juni, 18 september, 20 november 2023. . [Minaraad verslagen en adviezen | Provincie West-Vlaanderen](#). De Provinciale Minaraad adviseerde o.a. over:

- Herinrichting duintuin Bezoekerscentrum De Duinpannen (20 maart 2023)
- Werking Stadslandschappen West-Vlaamse hart en Schelde en Leie (20 maart 2023)
- Kader Leader plattelandontwikkelingsprogramma (20 maart 2023)
- Landschappelijke integratie bij omgevingsvergunningen (22 mei 2023)
- Landschapspark Het Zwin (22 mei 2023)
- Waterlandschappen (19 juni 2023)
- Mobiliteit als provinciale bevoegdheid (20 november 2023)

Adviescomité Openlucht recreatie Westtoer.

Dit adviescomité adviseert de Raad van Bestuur van Westtoer voor wat betreft openlucht recreatie en kwam in 2023 2 keer samen. In dit comité worden plannen en projecten m.b.t. de uitbouw van openlucht recreatie in West-Vlaanderen geadviseerd. Het gaat o.a. over fiets- en wandelnetwerken, vaarrecreatie, ruitersporen,...De West-Vlaamse Milieufederatie ijvert er in dit comité voor dat natuurverenigingen in een vroeger stadium zouden betrokken worden bij plannen en visies.

de West-Vlaamse Milieufederatie een traject met de kustnatuurverenigingen en Sport Vlaanderen om de hinder/schade aan natuur door wild rijden van mountainbikes in natuurgebieden aan te pakken op een positieve manier. Dit traject loopt door in 2022 met als doel heel concrete acties.

Droogtecommissie West-Vlaanderen

De Provinciale droogtecommissie samen op 3 maart en 6 december 2023. Patrick Meire vertegenwoordigde de West-Vlaamse Milieufederatie. Kwam aan bod:

- Beoordeling droogte toestand en meetvaart IJzer (3 maart 2023)
- Evolutie grondwaterstanden West-Vlaanderen (3 maart 2023)
- Aangepast spuibehoor voor glasaalmigratie (3 maart 2023)
- Beoordeling droogte toestand (6 december 2023)
- Advies onttrekkingsverbod (6 december 2023)

Onderhandelingen Mestactieplan 7

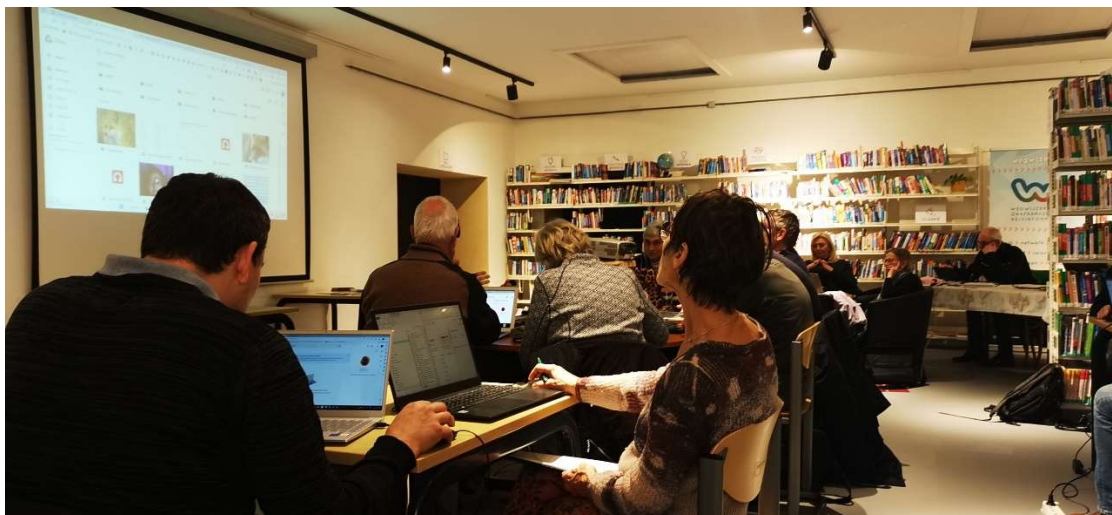
Op vraag van minister voor omgeving Zuhal Demir nam de West-Vlaamse Milieufederatie in voorjaar 2023 samen met Bond Beter leefmilieu en Natuurpunt namens de natuur- en milieuverenigingen deel aan de onderhandelingen met de landbouworganisaties voor een nieuw Mestactieplan (MAP 7). Op 7 maart 2023 werd tenslotte een principiële akkoord over MAP 7 bereikt.. [Landbouw- en milieuorganisaties bereiken principiële akkoord over MAP7 - Landbouwleven](#)

5. INFOSESSIES VOOR DE LIDVERENIGINGEN (EN ANDERE DOELGROEPEN)

Op 26 januari organiseerde de West-Vlaamse Milieufederatie een Infosessie 'Google docs forms en drive' om de lidverenigingen bekend te maken met de toepassingsmogelijkheden hiervan voor verenigingen. Er waren 21 deelnemers.

Op 25 april gaf de West-Vlaamse Milieufederatie een infosessie over het 'Provinciaal afbakeningsproces extra bedrijventerreinen West-Vlaanderen'. Er waren 16 lidverenigingen aanwezig.

Te Oostende ging een infosessie 'PFAS in zeeschuim' door op 28 april, georganiseerd door VVOR i.s.m. West-Vlaamse Milieufederatie en Proper Strand Lopers. Er waren 80 deelnemers waarvan 12 uit de lidverenigingen.

Het Kustsymposium 'Is er nog ruimte voor duinen aan de kust?' ging ook door in Oostende op 22 september. Het kustsymposium was een gezamenlijk organisatie met de Kustwerkgroep van Natuurpunt. Er waren 111 deelnemers, waarvan 55 vanuit de lidverenigingen.

Op 28 september organiseerde VVOR i.s.m. West-Vlaamse Milieufederatie en Bond Beter Leefmilieu een prestigieus grensoverschrijdend (Nederland) symposium over 'milieugebruiksruimte' te Gent. Er 228 deelnemers, waarvan het merendeel mandatarissen en juristen. Maar ook voor lidverenigingen was dit symposium toegankelijk.

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE VZW. KBO 0458.055.477. BEENHOUWERSSTRAAT 9. 8000 BRUGGE

T 0468 09 90 95 E SECRETARIAAT@WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE W WWW.WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE

Aan de Algemene Vergadering van 23 november 2023 te Roeselare werd een Infosessie 'Europese natuurherstelwet' voor lidverenigingen gekoppeld. 41 aanwezigen.

Daarnaast was er ook nog de West-Vlaamse Natuurstudiedag, die de West-Vlaamse Natuurstudiedag coördineert en waar telkens heel veel mensen van de lidverenigingen aanwezig zijn om extra kennis op te steken over natuur. (zie ook punt 6)

6. WEST-VLAAMSE NATUURSTUDIEDAG: THEMA 'IS NATUUR MAAKBAAR?'

Op 4 maart 2023 ging voor de 21^e keer de West-Vlaamse Natuurstudiedag door. Voor het eerst opnieuw met publiek na de coronapandemie. Deze West-Vlaamse Natuurstudiedag is een gezamenlijk initiatief van de West-Vlaamse Milieufederatie, Natuurpunt, het Agentschap voor Natuur en Bos, Provincie West-Vlaanderen en KULEuven Kortrijk onder coördinatie van de West-Vlaamse Milieufederatie.

Het thema van de editie 2023 was 'Is natuur maakbaar?'. Een zeer populair thema, zo bleek uit het aantal deelnemers. Een record aantal van 254 mensen van natuur- en milieuverenigingen, maar daarnaast ambtenaren, beleidsmakers, leerkrachten, wetenschappers, studenten en geïnteresseerde burgers namen deel. De studiedag werd ook opgenomen en is hier te herbekijken:

https://youtu.be/I9obhi-YLT8?si=BR_GBSwcmTjCgq1o

In 2023 werd ook al een 22^e editie voorbereid met als thema 'Grenzeloze natuur'.

7. VORMING 'MINDER FIJN STOF DOOR BETER HOUTVERBRANDEN'

De West-Vlaamse Milieufederatie zet al heel wat jaren in op vormingen over de gezondheidseffecten van fijnstof door huishoudelijke verwarming op hout en de individuele aanpak om de uitstoot van fijnstof door hout verbranden te verminderen. Deze vorming wordt gegeven door vrijwillige lesgevers, die werden opgeleid i.s.m. de West-Vlaamse LOGO's. Deze vorming kan geboekt worden door groepen binnen en buiten de natuur- en milieubeweging.

In 2023 gingen 5 vormingen door. Alle in samenwerking met de CM. 123 mensen namen deel aan een vorming.

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE VZW. KBO 0458.055.477. BEENHOUWERSSTRAAT 9. 8000 BRUGGE

T 0468 09 90 95 E SECRETARIAAT@WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE W WWW.WESTVLAAMSEMILIEUFEDERATIE.BE

Samen met de LoGo's dienden we ook een project in bij het Fonds Gezonde Lucht met als bedoeling deze cursus te kunnen upgraden, maar onze aanvraag werd niet weerhouden.

8. CAMPAGNE 'MAG IK DEZE KURK VAN U' : AL MILJOENEN KURKEN INGEZAMELD

De inzamelingscampagne 'mag ik deze kurk van u' liep verder in 2023. Deze campagne is een gezamenlijk initiatief van Beweging.net, Provincie West-Vlaanderen, de West-Vlaamse Milieufederatie en de afvalintercommunales. Het doel is kurken inzamelen om te recyclen tot isolatiemateriaal. De inzameling gebeurt o.a. via 135 inzamelingbakken, die worden opgevolgd door vrijwillige kurkambassadeurs uit de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en de bewegingspunten van Beweging.net. Er zijn zo al diverse miljoenen kurken ingezameld. Kurken die anders gewoon bij het restafval zouden zijn beland.

9. ORGANISATIE: WERKEN AAN GROEI

De inhoudelijke uitdagingen van de West-Vlaamse Milieufederatie en lidverenigingen zijn dusdanig geworden dat er een dringende nood aan een personele uitbreiding bij de organisatie is ontstaan. Daarom investeerde de West-Vlaamse Milieufederatie in 2023 heel wat tijd in financiële groei. Er werd een financieel meerjarenplan opgemaakt, waaruit het Bestuur een 3-tal prioritaire financiële acties distilleerde: uitbreiding van de provinciale samenwerkingsovereenkomst, een aanvang maken met projecten en/of samenwerking met bedrijven en giften.

Er werd geijverd voor een gezamenlijke kustmedewerker met 4Sea, maar het kwam niet tot een overeenkomst hierover.

In 2023 werd alvast al een uitbreiding van de provinciale samenwerkingsovereenkomst bekomen voor de jaren 2024 en 2025. Komende jaren wordt verder gewerkt aan de andere doelen.

10. DROEVIG AFSCHIED

2023 was spijtig ook een jaar van afscheid. West-Vlaamse Milieufederatie moest in september overwacht vroeg afscheid nemen van stichter en erevoorzitter Eric Vandorpe. Daarvoor verloor de West-Vlaamse milieubeweging in 2023 ook al Piet Hardeman en Stefaan Brinckman.

